

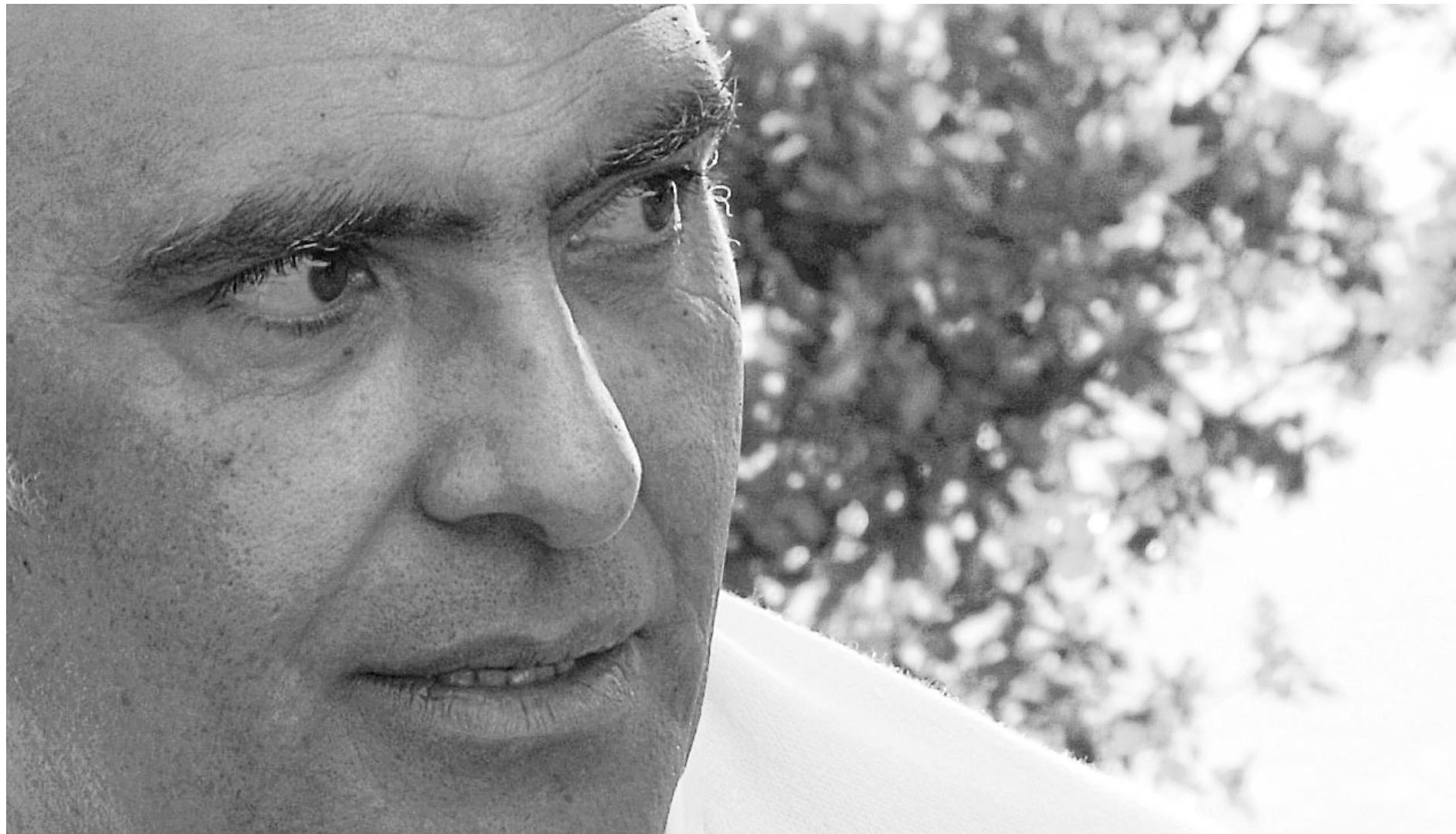
05 XULLO DO 2007 - NÚMERO 674

rdl

**REVISTA
DAS
LETRAS**

Francisco Salinas Portugal

Francisco Salinas Portugal

Boca de cobra

Francisco Salinas Portugal (Güín, 1955) pertence á selecta estirpe da lenda. Despois de ser un dos nomes centrais do grupo De Amor e Desamor, de publicar un libro tan inclasificable como *Os habitantes da culpa* ou de converterse nun dos maiores estudosos da Literatura da Iusofonía –especialista mundial na obra de Pepetela–, Salinas Portugal demerxeuse nun longo silencio, con contadas aparicións públicas e escasos recitais. A pesar dese silencio, non deixou de crear: novelas, relatos e, sobre todo, poemas: longos libros de poemas nos que amosa a súa sorprendente imaxinería e que aínda hoxe seguen á busca de editor. De dous destes inéditos, *Boca de cobra* e *O xesto do vencido*, son precisamente os textos que hoxe reproducimos en Revista das Letras, nun monográfico de verán que recupera para os lectores a voz dun poeta sen referentes inmediatos no panorama da lírica galega contemporánea.

[1] Mil palabras na boca da cobra

Na boca da cobra naceron os poemas da vida
e na súa roda,
axitada polo harmatán vindo do deserto,
pu xen a pezoña e o veneno mortal da mordedura.

Cheguei co meu brazo roto de acariciar as horas,
co meu dedo de deus trás da morte do heroe
e carregando
un peso excesivo de metáforas.
Erguín ao vento os estandartes esgazados polos dentes de animais
e polas uñas dos amantes abismados nas palabras.

Cando abríu o día
sentín o arrepío da serpe no seu tobo,
o ciciar punxente dunha morte anunciada
nas imaxes do libro dos lamentos.

Corrín pola encosta
a camiño do val trespassado polo río do olvido,
un lugar de infancia derrotada e vinganzas aniñadas na carcoma das horas.

Nas beiras descansei
recollendo os restos de naufraxios presentidos,
a vida breve que ficou prendida
dun xesto de amor no que cuspín caraxe
polas mil mentiras coas que fixen delicados versos
para enganoso deleite dos que sofren.

Na miña soledade inmerecida
a ninguén quixen amar nen fun amado polos inimigos
que se encostaban ás paredes da nostalxia
co pánico da boca da cobra agarrado ás veas que afogan o corazón
-un lamento tecido de desquereres primeiros-.

Nos dias de agardar a morte
asinei con pulso firme o testamento da vida,
abandonei as cousas felices nas que pu xen o beixo adolescente
e as marcas dun amor nas pálpebras furadas.
Polos buratos da memoria procurei o destino que virou na encrucillada para Oriente.
e atopei as historias que a cobra mordía deitada nas laxes de chumbo e de arxila.

[2] O amor da cobra

Quero despírmelo do amor
e das cousas aprendidas
das frases galantes e dos xestos delicados,
das caricias falsas como lingua de cobra sobre o ventre.

Deixar a paixón, porque é falso o amor
e só temos entre as mans
a ferida queimada do desleixo
en que consumimos as tardes indolentes
e as noites precipitadas no abismo.

Quero despírmelo de ti
e de todos os corpos que usei
degustados nos praceres prohibidos,
nos ocultos buracos onde a cobra aniñaba
antes de morder coa sua lingua de seda a ardencia dos labios.

Quero quitarlle ao amor as metáforas e os signos,
as promesas que sabemos non cumplir
e o ritmo dunha danza que nos leva ao inferno.

Quero gozar de ti, gozando co meu corpo fermosísimo
do teu corpo no meu, cadáver tan amado
dos corpos amoreados no terreiro
atados con cordas ao sentimento do vacío
presos ás cobras e á cabeza da Medusa
e
comparecer así
nu e despido
perante os outros que me observan como espellos partidos pola náusea
e
poder cuspirche
esgazar a túnica coa que cobres os ombros
amarte fisicamente, fisicamente penetrarme de ti
e ser materia
promesa e amor dun poeta condenado e ágrafo.

[3] Os amigos da infáncia

A nosa infáncia é unha man extendida
nos círculos da luz e da memoria,
un facer sinais de regreso
co ollar estúpido que teñen as crianzas cando choran.

A nosa infáncia,
un tempo de lecer nos campos de pisar o millo,
unha enerxía misturada con sangue no fulcro da loucura
que é o mesmo que dicir amor e raiva
e xa non sabiamos o porqué de tantos mortos nas esquinas
nen a razón das agullas cravadas no teu brazo
como un céu que cai e lentamente chora.

O noso tempo é un sol espléndido sobre a calva de deus
cando deus se disfarzaba de Arlequín e escribía un poema
coas palabras de danzar
& rodo
na festa das Colombinas que teñen dentes postizos
e aros de ouro nas xenxivas descarnadas
(esaxerando un finxemento de dor que é dor apenas)
de non poder encontrarse ao virar a madugrada.

Os nenos traen as barrigas
cobertas de insectos venenosos
de alacráns e serpes pezoñentas como a brisa.

Os nenos, observados do alto das idades
teñen muñóns no brazo esquierdo de pedir esmola
e teñen sempre unha caricia que se apronta
na mais perversa lingua e que se fala,
un riso nítido
nas imaxes de papel na sombra dos guindastes.

A nosa infáncia é a marca do tempo
sobre o tempo das cousas
a marca ou o sinal do regreso no fantasma que dói
a pena tanta
que esquece o nome de deus, os nosos propios nomes.

[4] Renúncio aos poetas da miña terra & cobra

Os poetas da miña terra
gostan do azul
e eu odio o azul, a ametista, as cores ambarinas.
Detesto as flores
que din que son azúis e non son flores,
nen son azúis,
nen serían rosas
se os poetas da miña terra non estivesen empeñados en criaren rosas
en estanque de nenúfares.

—porque nos estanques
a auga é lamacenta e cheira a maresía e peixe podre
e as rosas,
como todos sabemos,
só medran en xardíns cuidados con esmero
por criados de levita

e no meu país
non hai xardíns,
só callaus e pedras do tamaño dun mundo
para descansar a serpe
e para serviren, se acaso, de arma homicida
cando estamos fatigados—.

E as miñas palabras non poden ser azúis,
talvez a cor da raiva lles acaia con esmero,
e os meus versos non poden ter a melancolía
coa que os poetas da miña terra se desmaian ante a rosa.

Porque só a carne esvaece na volupia fremente
cando a uña rasga o sexo dunha virxe,
cando os pulsos oprimen a gargarta que grita,
cando o vómito estala no centro da danza,
cando foxe pra lonxe a razón e a loucura.

Definitivamente,
non gosto de azul,
porque o azul só me lembra os anxos sen sexo
os mares tranquilos sen suicidas nen naufragos,
os palacios da infancia con raíñas estúpidas

Definitivamente
só gosto dos poetas da miña terra
cando morden a arxila
cando marchan en trunfo para o inferno da gloria
cando uíban á noite e a man apodrece

(ese instante en que a dor ultrapasa a fronteira).

[5] Carta de amor sen endrezo

Tanto amor na códea destes dias
e tanto odio mastigado con desprezo!
cando procuro na tarde entre grafitis
unha palabra, serpente de ternura que che acaia,
un xesto rascuñado por outra man
-que non a miña, talvez mais inocente!-

Fecho as portas aos deuses,
poño a lingua na rota dos veleiros,
calco o pé no sobrado da casa abandonada
e só encontro nas paredes
xestos dun outro amor e datas que conforman calendarios,
iniciais como versos que perderan a rima
e citas ás que non asistin, porque non era eu quen procuraban.

Séntome entón nunha esquina que os outros descoñecen
e como neno que son
mordo a mazá, a froita xa madura.

Tres impresións de “hóspede do museu”

às veces fica só unha estátua quebrada
na que o tempo acumula rosas de humidade
e unha
hora imprecisa de estacións nevoentas
(Pilar Pallarés, *Livro das Devoracións*)

Pareime no museu á frente dunha estatua,
dun torso nu povoado de estrelas que se soñan
cos ollos cegos para non ver da beleza a destruízon

e ser a máscara que nos finxe
na distancia serena
deste torcarnos sen brazos
para furtar as mans que as lágrimas perderan.

Fiquei no museu
para rozar co meu rosto o mármore do olvido
e o riso en rictus polos labios
tiña o aroma adolescente da carne maltratada
que o artista modelou ignorando o meu tacto
e o frémito da materia transmudada en corpo.

Senteime no colo dunha deusa
para fechar as portas do tempo e os murmurios
que me empurran até ignorarte
e gozar da túa morte que é, talvez, a miña un pouco
mentres son e resisto á sombra dun imperio cincelado.

Pareime no museu e non ollei
o que outros nunca viran:
a sillueta triste das mans que aman setembro.

II

Surpreendinme cos ollos
de espreitar tan fixo
na indolente tranquilidade dunha esquina iluminada
e unha frase que a boca deixou sen acabar,
os dentes na siliencia das conversas susurradas.

Que ía dicir o modelo cando foi apreendido
nun trazo forte como risco de ferida aberta á noite?
Que palabra banal talvez non dixo?
Que frase, que imaxe sublime
deixou para o futuro aquela figura
que era carne aberta na rotina da alcova?
Que quieta nudez desesperada se esconde
na indolencia dun brazo mutilado?

E dan as horas nun reloxo da sala e cai o dia
como anémonas no camiño de Fiésole
cando o sol é vermello e a morte unha quieta permanencia;
cando das altas xanelas contemplo o mundo
e os amores condenados polo tedio.

III

Pouso os dedos da miña man esquerda
na ternura dos seos que amamantan
nun arrepío de medo que tensa os músculos da frenete.

O neno perdeu a cabeza,
só ten o labio
que latexa no vacío;
só a deformación dunhas pernas
que arrincan da materia asexuada
coa súa fraxilidade inmediata
e submisiva
ao meu desexo
de xirar o tempo para adentro.

Os gardas deste torpor de verán e sonnolento
son fotogramas dun filme prohibido que fan brillar na
escuridade
as suas esporas
que rozan ao de leve cada un dos meus xestos
como as uñas dos amantes ferindose sen gritos nas
esquinas.

Fecho as portas á inmensidáde da luz
e dos signos exteriores.
Fecho a boca, as mans
a carne toda que se extende
pola patina de Agosto nas pupilas.
Fecho entón o xesto
no puño dilatado
que homicida desfai tanta beleza.